

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. II. Alius modus explicandi influxum gratiæ habitualis in actus liberos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

principium actus supernaturalis sufficiens, tum quia principium intrinsecum & permanens per se loquendo est magis aptum, & connaturale respectu operationum.

VIII. Afferunt alii impleri preceptum in hoc casu per actum supernaturalem elicitum ab habitu spei.

Tertia responsio esse potest, nil opus esse auxilio supernaturali extrinseco, vel intrinseco fluente, sed posse & tentationem vinci, & preceptum per actum etiam supernaturalem impleri per habitum spei, qui compossibilis est cum peccato mortali, & de facto manet in peccatoribus, nec unquam tollitur nisi per actum desperationis aut infidelitatis. Hæc etiam solutio plerumque sufficit; frequenter enim vincitur tentatio ex affectu spei, quia nimirum tendit ad impediendam consecutionem beatitudinis, & ex hoc affectu etiam beatitudinis preceptum impletur, in quibus casibus uterque actus elici poterit per habitum spei, cum, ut supra diximus, ad eandem virtutem spectet bonum aliquod proficere, & malum ei contrarium vitare. Aliquando tamen contingit ut impleatur preceptum, charitatis exempli gratia, vel alterius virtutis ex affectu illius particularis virtutis, tunc ergo saltem dari debet aliud principium illius supernaturalis, & hoc quodam sit inquirimus.

Hæc tamen responsio uniuersis non satisfaci.

SECTIO SECUNDA.

Alius modus explicandi influxum gratia habitualis in actus liberos.

I. Alius modus, quo nonnulli saluati quæ ratione preceptum hic & nunc impleatur per habitum infusos.

QUARTO itaque respondent nonnulli, etiam in hoc casu quando iustus est in potentia proxima ad peccandum, & vincit tentationem contra quameunque virtutem, vel implet preceptum, dicunt inquam, fieri actum illum supernaturalem per ipsum habitum charitatis, vel alterius virtutis moralis infusæ. Pro eius declaratione notant, licet in justificatione peccatoris simul cum gratia infundantur semper alia dona, seu habitus infusi charitatis, & virtutum moralium, solam tamen gratiam habere physicam oppositionem cum peccato mortali, habitum verò charitatis cum illo pugnare solum moraliter, seu ex ordinatione Dei, qui nimirum statuit habitum charitatis non infundere, nisi simul cum gratia, & ut eam semper comitetur, cum tamen, inquirunt, nullam cum gratia naturalem, seu physicam habeat connexionem. Ex quo à fortiori sequitur habitus infusos virtutum moralium non habere physicam repugnantiam cum peccato mortali, maxime cum sint imperfectiores fide & spe, quæ remanent in peccatoribus.

II. Dicunt proinde aliqui, si homo illo instanti non sit peccator, Deum conservare habitum charitatis; si minus, dare illi auxilium extrinsecum.

Hoc ergo posito dicunt Deum, qui per scientiam median cognoscit quid in quibuscunque circumstantiis factura sit humana voluntas, videre utrum quando homo constituitur proxime potens ad peccandum, & merendum, sit peccator necne, si non sit peccator, constitui eum dicunt potentem ad actus illos supernaturales eliciendos per ipsos habitus charitatis, ac virtutum moralium. Unde, inquirunt, etsi in primâ infusione gratia sit prior habitu charitatis, ac religionis, & radix illorum moralis, non physica, in conservatione tamen gratia est iis posterior. Si autem videat Deus eum in his circumstantiis peccaturum, tunc illo instanti confert ipsi auxilium extrinsecum æqualis intentionis cum habitu charitatis vel alterius virtutis, qui habitus hic & nunc fuisset

operaturus; & per hoc auxilium constituitur homo potens ad implendum preceptum, aut tentationem vincendam per actum supernaturalem. Nec adeo mirum hoc esse debet, cum semel tantum uni iusto hoc contingat, imò nec sit necessarium ut semel contingat, cum frequenter sufficiat habitus spei, juxta dicta sectione precedente.

Voluntas ergo ex natura sua & potestate antecedente, componi posset cum peccato mortali; non tamen potestate consequente, & supposita lege Dei, qui decrevit tunc solum infundere, aut conservare habitum charitatis, quando voluntas non esset peccatura. Neque hoc magis tollit libertatem, quam præfinitio, cum per hoc non tollatur concursus Dei indifferentis, nec enim inter se pugnant decretum simpliciter antecedens indifferens ad actum & negationem actus, & aliud decretum non simpliciter antecedens, quo efficaciter velit actum, hæc namque duæ voluntates sibi invicem non contradicunt, Volo ut istud hic & nunc facias, Volo ut possis facere contrarium; imò de facto Deus antecederet vult omnes homines salvos fieri, & tamen consequenter vult multos damnare: sic etiam habet voluntatem antecedentem, qua paratus est hoc instanti concurrere cum Petro ad actum bonum & peccatum, nihilominus in eodem instanti complacet efficaciter in actu bono tunc elicit; & talis naturæ est illa complacentia, ut componi cum ea nequeat peccatum, sicut nec componi potest cum scientiâ visionis, quam sequitur. Dices: hæc volitio, seu delectatio est consequens, sicque nil mirum quod non tollat libertatem. Contra: voluntas etiam conservandi habitum charitatis non est pure antecedens, sed aliquo modo consequens, cum supponat actum bonum aliquo modo futurum, ut latius dictum est Disp. 25. de animâ in simili, cum de præfinitione actus liberi, & supra Disp. 24. sect. 7. dum de scientiâ conditionatâ.

III. Afferunt hi autem, charitatem posse antecederet componi cum peccato mortali.

Desperantia inveniuntur teedentem paratus est concurrere cum Petro ad actum bonum & peccatum in eodem instanti re ali.

Hæc etiam responsio suam habet probabilitatem, & sustineri non incommode posset, sed quia supponit charitatem & habitus infusos non dependere à gratiâ ex natura sua, sed ex ordinatione tantum divinâ, nec gratiam esse radicem eorum physicam, sed solum morale, aliam hic solutionem subijciam, stabilitis à nobis in Philosophiâ principis conformiorem.

IV. Hæc solutio est probabilis, aliam tamen probabilitatem subijciam.

SECTIO TERTIA.

Utrum iustus quando actus bonos supernaturales elicit, semper operetur per habitus infusos.

RATIO difficultatis proposita est Sect. primâ, pro illo scilicet instanti, quo iustus simul proxime potens est ad bene operandum supernaturaliter, & ad peccandum.

I. Statu quo rationi patet ex dictis.

Pro resolutione notandum cum Suario lib. 2. de Gratiâ, cap. 23. num. 19. & aliis, circa eandem materiam, in qua versantur actus supernaturales, actus etiam in substantiâ naturales versari posse: unde quando voluntas est indifferens ad actum bonum supernaturalem, & actum malum contrarium, habet etiam potentiam ad actum bonum naturalem, qui ferri possit in idem objectum cum actu supernaturali: ex quo sequitur rectè intelligi

II. Circa eandem planè materiam versari possunt actus naturales & supernaturales.